

Πάνω Πόλη · στην προοπτική μιας συνολικής αναβάθμισης.

Του Θανάση Κ. Παππά

Αρχιτέκτονα

Αντιπροέδρου Ε.Ε. του Οργανισμού Ρυθμιστικού

Για πολλά χρόνια η Ανω Πόλη βρίσκεται κατά καιρούς στο επίκεντρο, αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες, υλοποιούνται παρεμβάσεις πλην όμως όπως συμβαίνει συχνά, τα προβλήματα επιτείνονται και οι επιλύσεις εμφανίζονται αλυσιτελείς.

Είναι γνωστό πως **η κατά νόμο αρμοδιότητα ανήκει στο ΥΜΑΘ**, ενώ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας λειτουργεί ατύπως «γραφείο Ανω Πόλης» που διαχειρίζεται ουσιαστικά τον έλεγχο των διαταγμάτων, την έγκριση των μελετών και την παρακολούθηση κατασκευής των κατοικιών.

Είναι γνωστό επίσης πως σήμερα βρισκόμαστε στη διαδικασία ολοκλήρωσης **μιας «τριλογίας» θεσμικών ρυθμίσεων**: τη συμπλήρωση – βελτίωση των όρων δόμησης, το χαρακτηρισμό διατηρητέων και την εκ νέου τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου.

Όμως επιβάλλεται ταυτόχρονα να αντιμετωπιστούν προβλήματα που χρονίζουν, αναφύονται ή παραμένουν στα αζήτητα :

- ✓ Ο καθορισμός χρήσεων γης
- ✓ Η μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος της στάθμευσης
- ✓ Η ανάπλαση των τειχών με τη συνύπαρξη των προσφυγικών κτισμάτων με βάση υπάρχουσες μελέτες
- ✓ Η λήψη μέτρων και άσκηση συγκεκριμένης πολιτικής για βιώσιμη, διατήρηση – αποκατάσταση – επανάχρηση των διατηρητέων κτιρίων

είναι προβλήματα που **πρέπει** διεξοδικά να συζητηθούν και να αποτελέσουν μέρος μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την Ανω Πόλη.

Από την άλλη πλευρά θέματα όπως:

Ο πολίτης «ενεργός πολίτης» και ο κάτοικος συμμετοχός στη γειτονιά, η διαχείριση του δημόσιου χώρου, το πρόγραμμα άμεσων παρεμβάσεων – τεχνικών έργων, η υλοποίηση των μελετών επί πολιτιστικής για τις διαδρομές στην Ανω Πόλη, η επέκταση του προγράμματος των πεζοδρομήσεων, ο έλεγχος του δημοσίου χώρου που κατακρεουργείται από τις παρεμβάσεις των ιδιωτών – κατασκευαστών, ο αστικός διάκοσμος κι εξοπλισμός, η ανάπτυξη του αστικού πρασίνου παντού στην Ανω Πόλη, η αποφυγή απερίσκεπτων ασφαλτοστρώσεων πάνω σε κυβόλιθους, η

απάλειψη του δάσους των κεραιών κ.λ.π. **είναι θέματα της δημοτικής αρχής και του δημοτικού διαμερίσματος.**

Επομένως η **ολοκληρωμένη πολιτική διαχείρισης του χώρου στην Ανω Πόλη**, από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, **απαιτεί** άμεσες ενέργειες – δράσεις και στοιχειοθέτηση ενός σαφούς και ρεαλιστικού προγράμματος τόσο στα «θεσμικά προβλήματα» όσο και στα «τρέχοντα» που άπτονται επί των καθημερινών θεμάτων.

Το ΥΜΑΘ διαμέσου της αρμόδιας διεύθυνσης **οφείλει να συντονίσει –με χρονοδιάγραμμα-τα θέματα αυτά κι επιτέλους να βρεθεί μια λύση για το θέμα του λεγόμενου γραφείου Ανω Πόλης.** *Η σύσταση γραφείου παραδοσιακών οικισμών και διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς στον οργανισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με ταυτόχρονη ενίσχυσή του με ανθρώπινο δυναμικό είναι πρωτίστης αντιμετώπισης.*

Τα θέματα ελέγχου των μελετών και κυρίως των κατασκευών αναδεικνύονται ως σημαντικότερα καθώς η υποχώρηση στην ποιότητα του κτισμένου περιβάλλοντος – τα τελευταία χρόνια – είναι κάτι παραπάνω από προφανές . Γι' αυτό η λήψη μέτρων είναι επιβεβλημένη.

Είναι επομένως προφανές πως ο Δήμος και το Δημοτικό Συμβούλιο **πρέπει** να εκπονήσουν και να εξαγγείλουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα παρεμβάσεων σε όλους τους τομείς της αρμοδιότητάς τους.

Θα μπορούσε δε να ξεκινήσει από **την οδό Ολυμπιάδος**, (που ζητούσε επίμονα τη διάνοιξή της, όπως τη διάνοιξη κι άλλων οδών) η οποία έχει μετατραπεί σε κοινό οικοδομικό σύμπλεγμα χωρίς ύψος, μεταβάλλοντος δραματικά τον πολεοδομικό ιστό της περιοχής. Να ξεκινήσει επομένως επουλώνοντας τις συνέπειες της διάνοιξης σε ένα δρόμο που αποκόπτει βίαια την Ανω Πόλη, δημιουργεί προβλήματα στην κίνηση οχημάτων και στη στάθμευση, που με μια φράση μετατρέπει την καθημερινή κίνηση σε μαρτύριο.

Η αναδιαμόρφωση της οδού, η συμμόρφωση πεζοδρομίων και οδοστρώματος, η ανανέωση του σχεδιασμού με στοιχεία αστικού εξοπλισμού, με την απαραίτητη φύτευση κ.λ.π. **θα ήταν μια χειρονομία πολιτιστικής παρέμβασης** καταδείχνοντας πως όλες οι παρεμβάσεις δε θα πρέπει να είναι παρεμβάσεις της «κλασικής οδοποιίας».

Επισημαίνεται τέλος πως με βάση **την αναμενόμενη οικοδομική δραστηριότητα**, με αποτέλεσμα την αύξηση των πυκνοτήτων και των οικιστών το πρόβλημα της στάθμευσης θα λάβει **εκρηκτικές διαστάσεις**. Γι' αυτό είναι απόλυτη ανάγκη **τώρα** να θεσπιστεί η υποχρεωτική κατασκευή χώρων στάθμευσης ΙΧ οχημάτων σε όλες τις νεοαναγειρόμενες οικοδομές.

Διαφορετικά η αναβάθμιση της περιοχής, η διατήρηση και αξιοποίηση του αρχιτεκτονικού πλούτου, η προβολή της Ανω Πόλης θα μετατραπεί οριστικά σε όνειρο θερινής νυκτός που ωστόσο όλοι θα συνεχίζουν να έχουν καλές προθέσεις και να μιλούν με τα θερμότερα λόγια γι' αυτήν, για την ιστορία της και τη σημασία που έχει για τη Θεσσαλονίκη, την κατά τα άλλα μεγάλη ευρωπαϊκή πόλη με «τον αποτελεσματικό» σχεδιασμό που ενδιαφέρεται για το παρόν και το μέλλον της.